

тому, що на занятті детально аналізується підхід до розв'язання тієї чи іншої реальної проблеми, коли група лікарів чи інших медичних працівників проводить розбір конкретного хворого. Усі учасники обговорення працюють як рівні і можуть висловлювати свою думку. Визначаються чіткі етапи розв'язання задачі, складається план дій. У навчальному процесі необхідно використовувати методи "мозкової атаки", які є ефективними способами розв'язання різних творчих задач. Універсальність цих методів дозволяє розглядати майже будь-яку проблему у сфері професійної діяльності людини, якщо вона сформульована просто і чітко. Відомі різні модифікації "мозкових атак": метод прямої "мозкової атаки", метод зворотної "мозкової атаки", подвійна пряма "мозкова атака", "мозкова атака" з оцінкою ідей [1].

Потужним фактором, що сприяє оптимізації навчального процесу, є логіка та глибоке розуміння клінічного значення теоретичного матеріалу, який розглядається на практичному занятті. Гармонійне поєднання навчальної діяльності на практичних заняттях досягається шляхом надання заняттям проблемного характеру [5, 6]. Останнім часом успішно впроваджено в навчальний процес розв'язання ситуаційних задач за темою заняття, розгляд задач із бази даних ліцензійного інтегрованого іспиту "КРОК-2". Розгортання дискусії навколо цих питань сприяє формуванню клінічного мислення студентів. Упровадження кредитно-модульної системи навчання приводить до перерозподілу акцентів у розподілі педагогічного часу, що забезпечують спрямованість саме на пацієнта, контакти з ним, опанування навичками з деонтології на практиці. Цей підхід оптимізує формування в студентів розуміння важливості таких контактів та практичних навичок, уміння індивідуального підходу до хворого, без якого неможлива реалізація оптимальної фармакотерапії [6].

Отже, формування особистості майбутнього лікаря через поєднання принципів внутрішньої медицини, нелінійної математики може бути передумовою високого рівня якості професійної реалізації. Нелінійність структури мозку та його діяльності зумовлює ефективність фрактальних методів навчання.

Список використаної літератури

1. Використання новітніх технологій для особистісної підготовки студентів у ХНМУ / В. М. Лісовий, В. Д. Марковський, Д. П. Перцев [та ін.] // Медична освіта. – 2012. – № 2. – С. 57–58.
2. Застосування принципів інформаційних «квантів»-фракталів як передумова до сприяння якості навчання внутрішній медицині, творчому мисленню / С. К. Кулішов, Н. Г. Третяк, Н. П. Приходько [та ін.] // Международный научный журнал Acta Universitatis Pontica Euxinus : материалы VIII Междунар. конф. «Стратегия качества в промышленности и бразовании» (Варна, Болгария, 8-15 июня. 2012 г.). – Дніпропетровськ – Варна, 2012. – Т.1. – С. 259–261.
3. Поляченко Ю. В. Медична освіта в Україні / Ю. В. Поляченко, В. Г. Передерій, О. П. Волосовець. – К.: Книга плюс, 2005. – 330 с.
4. Неловкіна Берналь О. А. Соціально-професійна підготовка сучасного лікаря : американський та європейський підходи / О. А. Неловкіна Берналь // Соціальна педагогіка : теорія та практика. – 2010. – № 1. – С. 101–106.
5. Особливості впливу кредитно-модульної системи на формування мотивації та особистості студентів-медиків / О. О. Яковлева, Н. В. Коновалова, І. О. Дорошкевич [та ін.] // Актуальні проблеми формування особистості лікаря у студентів-медиків : матеріали X ювіл. міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 25 берез. 2010 р.). – К.: СПД "Рудак", 2010. – С. 140–141.
6. Півторак К. В. Формування особистості та мотивації до навчання у студентів медичного університету / К. В. Півторак, І. В. Феджага // Медична освіта. – 2011. – № 4. – С. 28–31.
7. Узагальнення досвіду використання нових технологій для якісної підготовки майбутніх лікарів / В. М. Запорожан, В. Й. Кресюн, О. В. Чернецька [та ін.] // Медична освіта. – 2012. – № 2. – С. 35–38.

ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ З ІМПЛАНТОЛОГІЄЮ

Кузь Г.М., Тесленко О.І., Кузь В.С.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Болонський процес у системі вищої медичної освіти має чимало переваг. Якість підготовки фахівців, конкурентоспроможність, мобільність випускників, відповідність європейському ринку праці є результатом системного підходу з упровадженням сучасних технологій навчання.

Ключові слова: якість освіти, активні форми навчання, кредит, модульний принцип, мотивація, ініціатива, сучасні технології.

Декларація про систему вищої освіти Європи передбачає створення єдиного освітнього простору, спільної й ефективної, але різноманітної і такої, що пристосовується, зони європейської вищої освіти.

Приєднання до Болонського процесу потребує модернізації освітньої діяльності в контексті європейських вимог.

Недоліками організації навчального процесу традиційної форми навчання були: низький рівень ак-

тивності студентів; відсутність елементів змагання та мотивації в навчанні; відсутність систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, року; можливість необ’єктивного оцінювання знань студентів.

ECTS забезпечує привабливість і конкурентоздатність вищих закладів медичної освіти, дозволяє досягнути стандартів високої якості підготовки. Її переваги - це перехід від пасивних до активних форм навчання; прагнення безперервного руху до знань; сприяння такому рівню підготовки студентів, що забезпечує якість освіти та конкурентоспроможність випускників на європейському просторі.

Ключовим є питання якості освіти. Студенти прагнуть отримати кваліфікації, які вони можуть ефективно використовувати для подальшої успішної кар’єри. Для цього відпрацьовуються загальні критерії та методологія забезпечення якості вищої освіти.

Визначальні критерії освіти за Болонською системою - це якість підготовки фахівців; зміцнення довіри між викладачами і студентами; сумісність кваліфікації на додипломному і післядипломному етапах підготовки; посилення конкурентоспроможності системи освіти; мобільність, відповідність європейському ринку праці.

Контроль якості освіти передбачає організацію акредитаційних агентств, незалежних експертних комісій, робота яких базується на визначенні знань, умінь і навичок випускників.

Базовим завданням сфери освіти є дослідження рівня цілей, установок і мотивацій, рівня потреб людини, рівня цінностей, що формуються, регулюються, задовольняються процесом навчання.

Якісна освіта є результатом системного підходу до реалізації багатьох чинників, серед яких чільне місце займають технології навчання. В умовах упровадження кредитно-модульної системи навчання головним є інноваційний рівень навчального процесу, основа якого - кредит. Кредитний принцип організації навчального процесу є основою для зміни технології навчання на модульну (модульна побудова змісту, контролю рівня знань та організації роботи студента і викладача). Уведення кредитування і модулів дає можливість створити навчальні плани «нового типу», розробити нові програми з навчальних дисциплін за модульним принципом, широко використовувати тестування й уніфікувати технологію контролю знань із метою підвищення їх об’єктивності, оптимізувати планування навчального процесу, роботу викладача і студента.

На кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією з вересня 2012 року заняття для студентів 4 курсу проводяться за вимогами кредитно – модульної системи. У порівнянні з 5 курсом, який навчається за традиційною системою, відчувається здорова конкуренція, спостерігається вища мотивація студентів до знань, до отримання вищих балів.

Рівень можливостей сучасних студентів дозволяє їм вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, сприймати, аналізувати й активно переробляти інформацію, яку вони отримують у віртуальних бібліотеках, через електронні підручники, лекції провідних спеціалістів.

Зростання інтересу студентів до online - освіти спонукає впроваджувати на кафедрі роботу з тестовими завданнями «Крок – 2. Стоматологія» з розділу «Ортопедична стоматологія» в online – режимі. Уведена програма з доступом до бази «Крок – тест», що містить питання і завдання різних років. З використанням мультимедійних технологій у спеціально обладнаному приміщенні на екрані демонструється завдання для всієї групи студентів, які активно працюють, аналізують клінічні ситуації, беруть участь у обговоренні, роблять висновки й отримують результат разом із викладачем, який спрямовує роботу групи.

Система online–контроль також передбачає моделювання умов, організаційних заходів із максимальним наближенням до умов складання іспитів, не потребує комп’ютерного класу, робота колективна, з активним спілкуванням.

Сучасні інформаційні технології урізноманітнюють заняття, але не обмежують застосування традиційних форм навчання (проведення семінарів, підсумкових занять, засвоєння клініко–лабораторних етапів та методик виготовлення різних конструкцій протезів).

Під час проведення консультацій пацієнтів визначаються і корегуються тактика обстеження і лікування хворих, рівень, обсяг та якість лікувально – діагностичної роботи.

Під час клінічного прийому ортопедичного хворого складається план, етапність, можливі варіанти ортопедичного лікування, послідовність маніпуляцій і прогнозування результатів. Залучення студентів до прийому пацієнтів, надання можливості виконувати окремі маніпуляції при виготовленні протезів сприяють формуванню в студентів відповідальності, вимогливості до себе, самооцінки та самоконтролю, що спонукає до самостійної роботи. На жаль, недостатнє забезпечення клініки сучасним устаткуванням, інструментами та матеріалами знижує рівень практичної підготовки майбутніх лікарів – стоматологів.

У сучасній Європі як суспільство, так і економіка засновані на знаннях, тому стратегія навчання протягом усього життя мусить стати ключовою у розв’язанні проблеми конкурентоспроможності та використання нових технологій, соціальної справедливості, єдності, рівних можливостей і якості життя.

У контексті компетентнісного підходу логіка процесу навчання складається з логіки вивчення предмета і логіки розвитку тих, хто навчається, за допомогою предмета. Важливою складовою цього процесу є ініціатива, що базується на мотивації до безперервної освіти. Студенти із серйозною мо-

тивацією працюють наполегливіше та на основі певних зусиль набувають знань, навичок і досвіду.

Досвід стає знанням, коли він узагальнений і засвоєний студентом, – викладач не може передати його в готовому вигляді. Необхідна активна, усвідомлена, цілеспрямована, з дослідницьким підходом самостійна пізнавальна діяльність.

Список використаної літератури

1. Ван дер Венде М.К. Болонская декларация: расширение доступности и повышение конкурентоспособности высшего образования в Европе //Вища освіта в Європі. – 2000.-№3, т. XXV.
2. Вища освіта України і Болонський процес: [навч. посіб.; за ред. В.Г.Кременя]. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.

ДОСВІД МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ КАФЕДРИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-ОРТОДОНТІВ

Куроєдова В.Д., Галич Л.Б., Головка Н.В., Дмитренко М.І., Куроєдова К.Л., Сірик В.А.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлена плідна міжнародна співпраця кафедри післядипломної освіти лікарів-ортодонтів ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» з клінікою Kieferorthopedia університету ім. Й.Гутенберга, м. Майнц (Німеччина).

Ключові слова: університет ім. Й.Гутенберга, клініка Kieferorthopedia, європейський конгрес, науково-практичні семінари.

Входження України до єдиного європейського та світового освітнього простору вимагає модернізації системи вищої освіти. Підписання 19 травня 2005 року Болонської декларації визначило подальший шлях реформування медичної освіти. Провідною метою Болонського процесу є створення єдиної, конкурентоспроможної загальноєвропейської системи освіти [1], що дозволить розширити можливість працевлаштування спеціалістів на світовому ринку праці [2, 3].

Основою розвитку сучасної ортодонції як медико-технічного комплексу є не тільки досягнення клінічної стоматології, а й поява новітніх розробок у галузі стоматологічного обладнання та матеріалознавства.

З огляду на це кафедра післядипломної освіти лікарів-ортодонтів ВДНЗУ «УМСА» ефективно співпрацює з клінікою Kieferorthopedia університету ім. Й.Гутенберга, м. Майнц (Німеччина).

Слухачам, лікарям-інтернам, клінічним ординаторам-іноземцям викладаються окремі розділи дисципліни «Ортодонція» з урахуванням досвіду кафедри Kieferorthopedia університету ім. Й.Гутенберга. У навчальному процесі за певною тематикою використовуються монографії професора Н. Sergl, який був завідувачем кафедри Kieferorthopedia, двічі очолював Європейську асоціацію ортодонтів і люб'язно передав кафедрі ВДНЗУ «УМСА» свої наукові надбання з проблем психології в ортодонції.

Німеччина - це країна, яка є основним виробником ортодонтичних матеріалів та ортодонтичних пристроїв на європейському ринку стоматологічної продукції. Досвід відвідання заводу фірми "Dentaugum" у 2005 р. (проф. Куроєдова В.Д.) допоміг співробітникам кафедри у створенні навчального посібника «Атлас ортодонтических аппаратов» (2011).

Асистент Куроєдова К.Л. (2010) стажувалася на кафедрі Kieferorthopedia, м. Майнц, була присутня на заняттях, де студенти з викладачем розглядали клінічні випадки, аналізували клініко-діагностичні моделі (КДМ), ортопантомограми, телерентгенограми, складала план лікування. Більшість занять студентів 4 курсу відбуваються в клінічному залі, де ведеться прийом ортодонтичних пацієнтів, студенти знімають відбитки, коректують та активують ортодонтичні знімні апарати, лікування незнімною технікою ведуть клінічні ординатори після презентації аналізу обговорення плану лікування.

Використовуючи досвід кафедри Kieferorthopedia, основною формою практичних занять із лікарями-інтернами та лікарями-курсантами тематичних, передатестаційних циклів та «Спеціалізації» є клінічні розгляди, де у формі дискусії обговорюються всі аспекти діагностики і лікування зубощелепних аномалій на прикладі конкретних тематичних і складних щодо діагностики та лікування пацієнтів.

Завдяки активній участі д.мед.н., проф. Куроєдової В.Д. у європейських конгресах кафедра має збірники тез доповідей за 2004-2012 рр. Клінічні ординатори-іноземці, які навчаються на кафедрі, отримують можливість самостійно здійснювати їх переклади та оволодівати сучасними європейськими стандартами діагностики, лікування і профілактики різних зубощелепних аномалій.

Слід підкреслити, що єдність у викладанні наукових позицій щодо проблем функції в ортодонції, спільні погляди на первинність функціональних порушень зубощелепної системи в етіології різних патологічних видів прикусу та знання психології в ортодонції зближують українську і німецьку школи ортодонції. Кафедра післядипломної освіти лікарів-ортодонтів ВДНЗУ «УМСА» (зав. каф. – проф. В.Д.Куроєдова) й ортодонтична клініка Kieferorthopedia (зав.каф. - проф. M.Wehrbein) представили